

Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie

77-300 Człuchów ul. Jerzego z Dąbrowy 1a
woj. pomorskie

Tel. (0-59) 83 43442, 83 43443 Fax (0-59) 83 43441

e-mail: gdcz@praca.gov.pl www.pupczluchow.pl NIP 843-10-71-368

**MONITORING ZAWODÓW
II/P/2012
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CZŁUCHOWSKIM
W 2012 ROKU**

Marzec 2013

Spis treści:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia	4
	2.1 Bezrobocie w I półroczu 2012 roku	4
	2.2 Bezrobotni wg zawodów	9
	2.3 Ranking zawodów pod względem szansy uzyskania oferty pracy	10
	2.4 Struktura bezrobotnych	12
	2.5 Napływ bezrobotnych wg zawodów	13
	2.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	15
	2.7 Bezrobotni powyżej 12 m-cy wg zawodów	16
III.	Analiza ofert pracy	18
	3.1 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych	18
	3.2 Oferty pracy w wybranych zawodach	19
	3.3 Oferty pracy wg sekcji PKD	20
IV.	Ranking zawodów	22
	4.1 Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie	22
	4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów	23
	4.3 Zawody deficytowe	24
	4.4 Zawody zrównoważone	27
	4.5 Zawody nadwyżkowe	27
	4.6 Średnia nadwyżka podaży siły roboczej	28
V.	Wnioski końcowe	30

I. Wstęp

Jednym z podstawowych zadań samorządu powiatowego jest prowadzenie racjonalnej polityki rynku pracy. Wynika to również z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych i systemu statystyczno-sprawozdawczego rynku pracy.

Sprawny system w tej dziedzinie może być podstawowym źródłem wiedzy o poziomie i strukturze bezrobocia w powiecie oraz zastosowania aktywnych i pasywnych form przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego negatywnych skutków, a także o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy.

Aby temu podołać opracowano jednolity dla całej Polski system monitoringu badań rynku pracy, służący bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego ściśle powiązanych z potrzebami rynku pracy powiatu i regionu pod nazwą: „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie... w 2012 r.*”

Wykorzystanie opracowań zawartych w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informatycznej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą kontrolę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez ustalenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na lata przyszłe oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia,
- przywrócenia do aktywności zawodowej grup „bez zawodu” poprzez szkolenia to jest nabycie kwalifikacji do określonych prac.

Adresatami i użytkownikami informacji wynikowych i stosownych analiz monitoringu zawodów - już z samego założenia - są na szczeblu powiatowym:

- starosta powiatu i urząd pracy,
- centra informacji zawodowej i centra kształcenia ustawicznego,
- władze oświatowe i merytoryczne oraz im podległe szkoły ponadgimnazjalne,
- jednostki szkoleniowe kształcenia zawodowego,
- organizacje społeczne, stowarzyszenia oświatowe, stowarzyszenia bezrobotnych,
- poradnie pedagogiczno - psychologiczne,
- zakłady pracy i organizacje zrzeszające pracodawców,
- samorządy gmin.

II. Analiza bezrobocia

2.1. Bezrobocie w 2012 roku

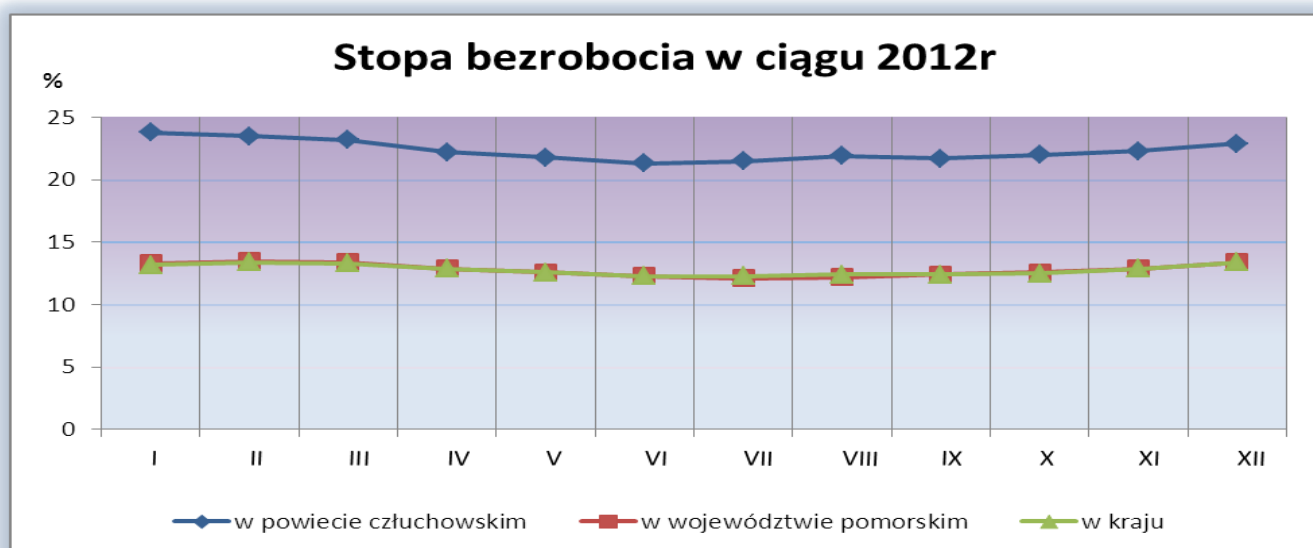
W powiecie człuchowskim, wg danych GUS na dzień 31 grudnia 2011 roku, zamieszkiwało 57.491 osób, z tego 35,2 tys. w wieku produkcyjnym, w tym pracujących 10,1tys. osób.¹

Powiat od kilkunastu lat należy do rejonów bezrobocia strukturalnego o wysokiej stopie bezrobocia. Na koniec 2012 roku stopa ta wynosiła: w kraju - 13,4 % w województwie pomorskim – 13,4 %, a w powiecie człuchowskim – 22,9 %.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie zarejestrowanych było razem 4.817 bezrobotnych. Kształtowanie się bezrobocia w ciągu 2012 roku ukazano w niżej zamieszczonym zestawieniu.

Kształtowanie się bezrobocia w latach 2011 - 2012

Wyszczególnienie		Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Liczba bezrobotnych	2011	5458	5459	5387	5227	5048	4827	4752	4773	4640	4647	4696	4863	
	2012	5105	5040	4939	4663	4568	4422	4485	4586	4520	4593	4686	4817	
Stopa bezrob %	pow.	2011	25,6	25,6	25,4	24,8	24,2	23,3	23,1	23,2	22,7	22,7	22,9	23,5
		2012	23,8	23,5	23,2	22,2	21,8	21,3	21,5	21,9	21,7	22,0	22,3	22,9
	woj.	2011	13,2	13,5	13,4	12,8	12,3	11,7	11,5	11,5	11,7	11,8	12,1	12,4
		2012	13,3	13,5	13,4	12,9	12,6	12,3	12,1	12,2	12,4	12,6	12,9	13,4
	kraj	2011	13,1	13,4	13,3	12,8	12,4	11,9	11,8	11,8	11,8	11,8	12,1	12,5
		2012	13,2	13,4	13,3	12,9	12,6	12,3	12,3	12,4	12,4	12,5	12,9	13,4

Źródło: <http://psz.praca.gov.pl>

¹ Wg stanu na 2011r.; bez pracujących w rolnictwie indywidualnym.

Liczba osób pozostających bez pracy w porównaniu z końcem 2011 roku nie uległa znaczącej zmianie (spadek o 0,95%). Największy spadek zanotowano na terenie miasta i gminy Czarne oraz w gminie Rzeczenica, natomiast wzrost wystąpił na terenie gminy Człuchów.

Spadła liczba osób uprawnionych do zasiłku z 21,8% do 20,6%. Na koniec 2012 roku w rejestrach urzędu znajdowało się 994 bezrobotnych (w tym 453 kobiety) posiadających prawo do zasiłku. Największy spadek osób uprawnionych do zasiłku z 31,5% do 20,2% nastąpił w gminie Rzeczenica. Natomiast największy wzrost odnotowano w gminie miejskiej Człuchów (z 24,5% do 27,9%).

Zamieszczona niżej tabela przedstawia dane w układzie gmin z podziałem na miasto i wieś.

Struktura bezrobocia w gminach powiatu człuchowskiego

Wyszczególnienie		Ludność ogółem 31.12.11 wg GUS*	Liczba bezrobotnych				wzrost lub spadek bezrob. 5-3	Liczba uprawnionych do zasiłku				% uprawnionych	
			31.12.2011		31.12.2012			31.12.2011		31.12.2012		12.2011	12.2012
			Razem	Kobiety	Razem	Kobiety		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety	Ogółem 8:3	Ogółem 10:5
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem powiat		57.491	4836	2817	4817	2588	-46	1061	553	994	453	21,8	20,6
w tym:	miasta	31.582	1857	1031	1881	965	+24	417	215	443	191	22,5	23,6
	teren wiejski	25.909	3006	1786	2836	1623	-170	644	338	551	262	21,4	19,4
Gmina miejska Człuchów		14.552	841	444	944	435	+103	206	93	263	94	24,5	27,9
Gmina wiejska Człuchów		10.618	844	530	1000	558	+156	158	74	196	92	18,7	19,6
M. i gm. Czarne		9410	971	541	812	456	-159	216	130	152	91	22,2	18,7
w tym:	wieś	3304	427	247	359	207	-68	85	53	55	28	19,9	15,3
	miasto	6.06	544	294	453	249	-91	131	77	97	63	24,1	21,4
M. i gm. Debrzno		9354	916	542	916	525	0	141	70	146	60	15,4	15,9
w tym:	wieś	4103	444	299	432	244	-12	61	25	63	26	13,7	14,6
	miasto	5251	472	293	484	281	+12	80	45	83	34	16,9	17,1
Gmina Koczala		3521	359	227	331	179	-28	80	54	64	38	22,3	19,3
Gmina Przechlewo		6308	497	286	482	269	-15	123	58	106	49	24,7	22,0
Gmina Rzeczenica		3728	435	247	332	166	-103	137	74	67	29	31,5	20,2

Charakterystyka bezrobotnych wg stanu na 31.12.2012 r.

Najliczniejszą grupą wiekową byli bezrobotni w wieku 25-34 lat stanowiąc 26,6% ogółem zarejestrowanych, nieco mniej liczebnie przedstawiała się kategoria wiekowa do 24 lat (21,6%).

Pod względem wykształcenia najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym/gimnazjalnym razem stanowiąc 2/3 ogólnej liczby bezrobotnych.

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem stażu pracy dominowali bezrobotni ze stażem od 1 do 5 lat oraz osoby dotychczas niepracujące.

Jeżeli chodzi o czas pozostawania bez pracy to najwięcej było w grupie 7 do 12 miesięcy oraz 13 do 24 miesięcy, stanowiąc 19,6 % wszystkich bezrobotnych. Powyżej 12 miesięcy bez pracy pozostawało ponad 1/3 ogółem zarejestrowanych.

Strukturę bezrobotnych na koniec 2012 roku przedstawiają poniższe tabele:

Bezrobotni wg wieku

Wiek	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	pow. 59
Razem powiat	1043	1280	933	982	459	120
% do ogółu	21,6	26,6	19,4	20,4	9,5	2,5

Bezrobotni wg wykształcenia

Wykształcenie	wyższe	śr. zawodowe	śr. ogólne	zas. zawodowe	gimn./podst.
Razem powiat	267	880	452	1689	1529
% do ogółu	5,5	18,3	9,4	35,1	31,7

Bezrobotni wg stażu pracy (w latach)

Staż	bez stażu	do 1	1-5	6-10	11-20	21-30	pow.30
Razem powiat	840	590	1158	742	774	516	197
% do ogółu	17,4	12,2	24,0	15,4	16,1	10,8	4,1

Bezrobotni pozostający bez pracy (w miesiącach)

Bez pracy	do 1 mies.	1-3	4-6	7-12	13-24	pow. 24
Razem powiat	457	897	874	946	944	699
% do ogółu	9,5	18,6	18,1	19,6	19,6	14,6

W ciągu 2012 roku z terenu powiatu zarejestrowało się 6.502 osób, w tym 3.047 kobiet. Niejednokrotnie rejestracja dotyczyła tych samych osób, m.in. po zakończeniu aktywizacji zawodowej (staż, szkolenie, prace społecznie użyteczne) i po okresie karencyjnym za niestawienie się w wyznaczonym terminie. Po raz pierwszy zarejestrowało się 555 osób. Wśród

rejestrujących się znaczny odsetek stanowili ludzie młodzi w wieku do 25 lat (29,5%), w wieku powyżej 50 lat (19,1%), bez kwalifikacji zawodowych (39,0%) i dotychczas niepracujący (18,5%).

Równocześnie w tym samym okresie we wszystkich formach zatrudnienia pracę podjęło 2803 osób, w tym 804 na stanowiskach subsydiowanych tj. 28,7%.

W ww. okresie przyjęto 1850 ofert pracy, z tego 678 pracy niesubsydiowanej.

Na ponad 6,5 tys. wyłączeń z ewidencji bezrobotnych; ponad 2,8 tys. spowodowane było podjęciem pracy.

Łącznie aktywizacją zawodową objęto 1689 osób.

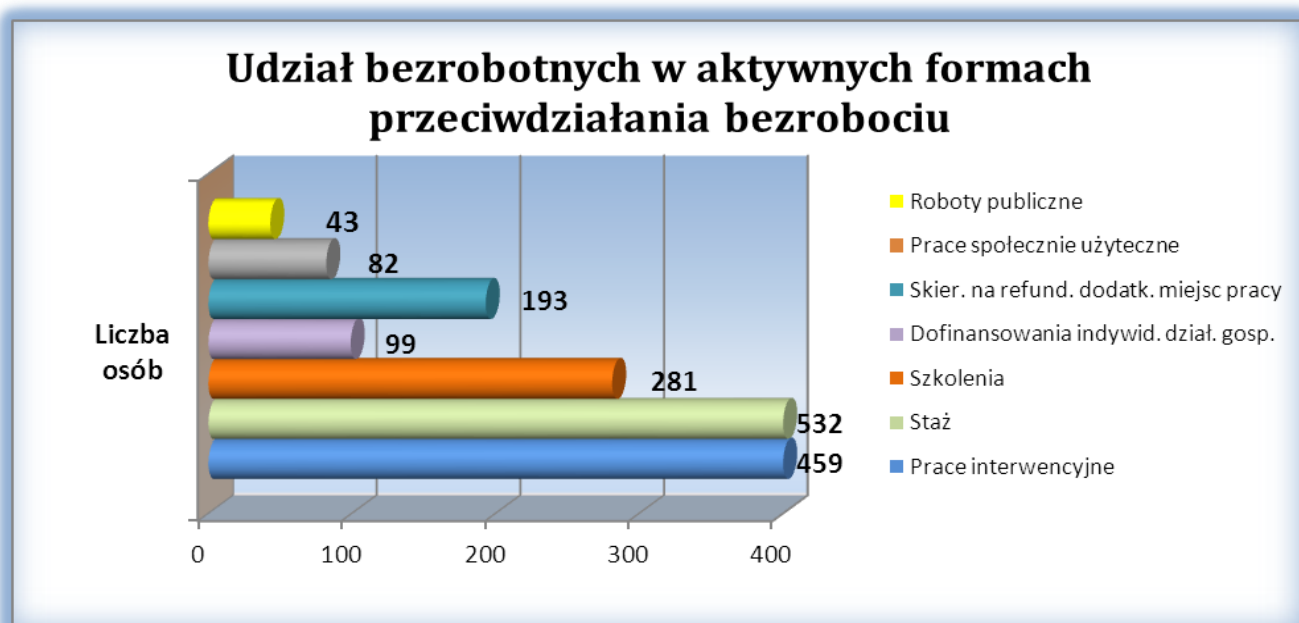
Znamienny jest fakt, że aż 37,6% wyłączeń dotyczyło osób wykreślonych z powodu braku gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Migracje bezrobotnych od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku

Wyszczególnienie		W okresie I-XII 2012	Stan na 31.12.2012		
Rejestracje	Ogółem	6502	4817		
	w tym:	Kobiety	3047	2588	
		Zamieszkali na wsi	3772	2936	
		W wieku do 25 lat	1916	1043	
		W wieku powyżej 50 lat	1239	1076	
		Długotrwale bezrobotni	3124	2664	
		Dotychczas niepracujący	1202	840	
		Bez kwalifikacji zawodowych	2537	1883	
		Osoby samotnie wychowujące dzieci	411	457	
		Bezrobotni niepełnosprawni	460	280	
		Rejestrujący się do 12 mies. po ukończ. nauki	629	250	
		Cudzoziemcy	5	3	
Wyłączenia	Ogółem	6548			
	w tym:	Podjęcia pracy	2803		
		- tym subsydiowane	804		
		Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu:	1689		
		z tego:	Prace interwencyjne	459	
			Staż	532	
			Przygotowania zawodowe	0	
			Szkolenia	281	
			Dofinansowania indywid. dział. gosp.	99	
			Skier. na refund. dodatk. miejsc pracy	193	
			Prace społecznie użyteczne	82	
			Roboty publiczne	43	
		Brak potwierdzenia gotowości do pracy	1809		
		Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	628		
		Ukończenia 60/65 lat	18		
		Nabycia praw emeryt/rent. i świadczeń przedemeryt.	48		
		Podjęcia nauki	16		
Odmowy uczestnictwa w aktywizacji zawodowej	119				
Z innych przyczyn	182				

W 2012 roku liczba osób biorących udział w aktywnych formach wyniosła 1689. Staż rozpoczęło 532 bezrobotnych, co stanowi 31,5% wszystkich osób rozpoczynających udział w ww. formach aktywizacji. Również dużym zainteresowaniem ze strony pracodawców, jak i osób bezrobotnych cieszyły się prace interwencyjne. W ciągu 2012r. na tę formę aktywizacji zostało skierowanych 459 bezrobotnych, natomiast w szkoleniach wzięło udział 281 osób, stanowiąc 16,6% ogółu rozpoczynających udział w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobocia.

Udział bezrobotnych w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobocia przedstawia poniższy wykres:

Wśród zarejestrowanych *niepełnosprawnymi* było razem 326 osób, z tego:

- 280 *bezrobotnych*, w tym 125 kobiet,
- 46 *poszukujących pracy* niepozostających w zatrudnieniu, w tym 18 kobiet.

W ciągu 2012 roku pracę podjęło razem 169 niepełnosprawnych bezrobotnych.

Na dzień 31.12.2012 r. ogółem zarejestrowanych było 4.922 osób, z tego:

- 4.817 bezrobotnych, w tym 2.588 kobiet,
- 105 poszukujących pracy, w tym 37 kobiet.

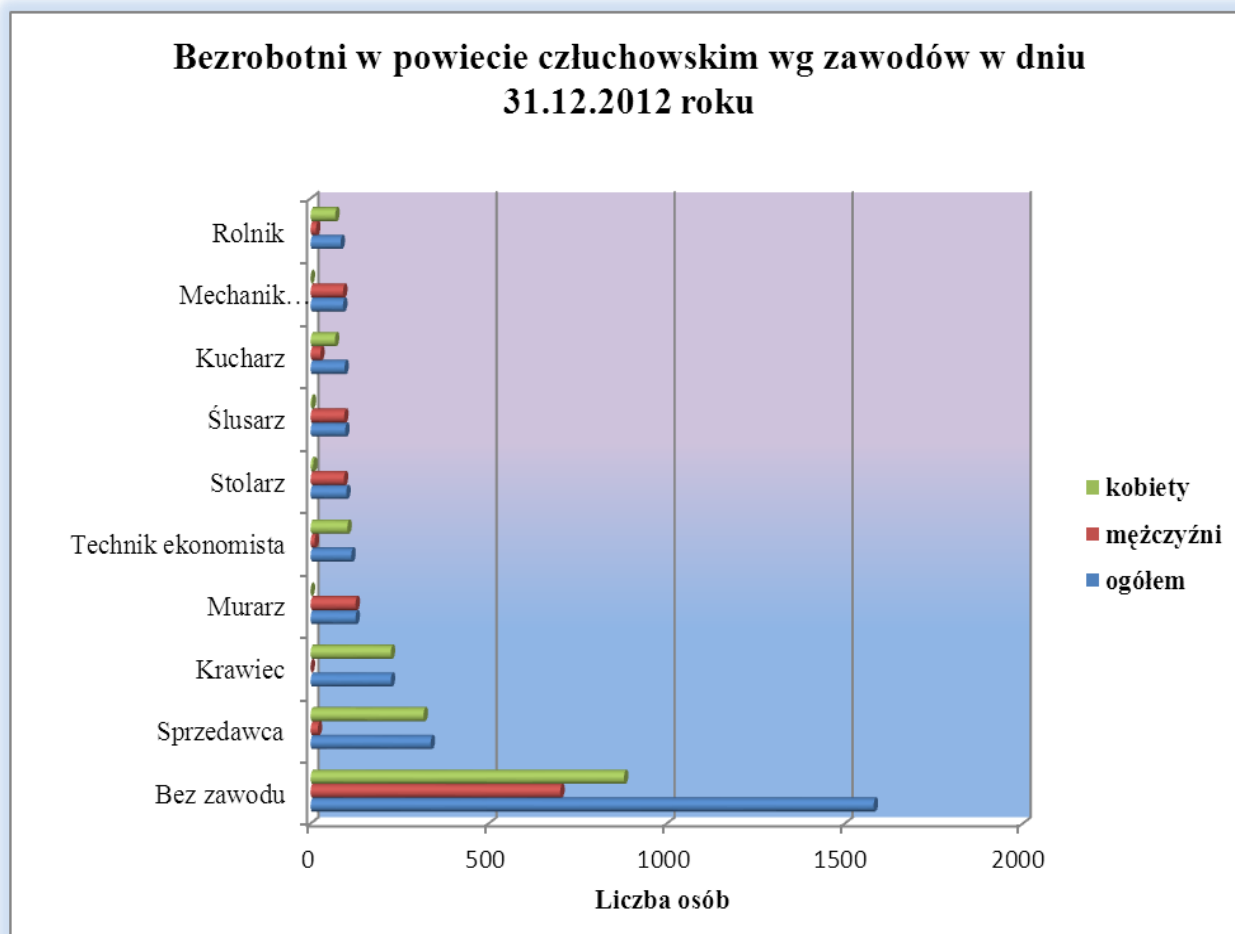
2.2. Bezrobotni wg zawodów

**Tabela 1. Bezrobotni w powiecie człuchowskim wg zawodów
Stan w końcu 2012 roku**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
	Razem	4817	2229	2588
"000000"	Bez zawodu	1581	701	880
"522301"	Sprzedawca	337	20	317
"753105"	Krawiec	225	0	225
"711202"	Murarz	126	126	0
"331403"	Technik ekonomista	114	11	103
"752205"	Stolarz	100	93	7
"722204"	Ślusarz	97	94	3
"512001"	Kucharz	95	27	68
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	91	91	0
"613003"	Rolnik	84	15	69
"314207"	Technik rolnik	70	24	46
"722314"	Tokarz w metalu	65	44	21
"515303"	Robotnik gospodarczy	61	29	32
"522305"	Technik handlowiec	58	9	49
"311504"	Technik mechanik	55	52	3
"621002"	Robotnik leśny	39	21	18
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	39	39	0
"911207"	Sprzątaczką biurową	39	0	39
"751204"	Piekarz	37	35	2
"513101"	Kelner	35	3	32
"752208"	Stolarz meblowy	35	31	4
"514101"	Fryzjer	34	0	34
"713102"	Malarz budowlany	34	32	2
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	33	33	0
"263102"	Ekonomista	29	7	22
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	28	11	17
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	28	27	1
"751201"	Cukiernik	27	16	11
"711503"	Stolarz budowlany	26	25	1
"931301"	Robotnik budowlany	24	24	0
"263304"	Politolog	23	7	16
"713101"	Malarz - tapeciarski	23	21	2
"325511"	Technik ochrony środowiska	22	6	16
"512002"	Kucharz małej gastronomii	22	9	13
"712601"	Hydraulik	20	20	0
"753303"	Szwaczka	20	0	20

W Tabeli 1 przedstawione zostały zawody, w których liczba osób bezrobotnych była największa. W końcu 2012r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie zarejestrowanych było 4817 bezrobotnych. W porównaniu do stanu na koniec roku 2011 liczba bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom.

Osoby bez zawodu stanowiły 32,8% ogółu zarejestrowanych. Najliczniejszą grupą zawodową zarejestrowanych bezrobotnych byli sprzedawcy – 7,0%. Kolejne grupy zawodowe przekraczające 100 osób zarejestrowanych w danym zawodzie plasowały się następująco: krawiec – 4,7% ogółu zarejestrowanych, murarz – 2,6% ogółu zarejestrowanych, technik ekonomista – 2,4% ogółu zarejestrowanych.

2.3 Ranking zawodów pod względem szansy uzyskania oferty pracy

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w określonym zawodzie określa jak duże są szanse na znalezienie pracy w tym zawodzie. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie czasu, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie. Pozwala on na ustalenie, w których zawodach najłatwiej i najtrudniej znaleźć pracę. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym szanse te rosną.

Tabela 2. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie człuchowskim w 2012 roku pod względem szansy uzyskania oferty pracy

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik szansy uzyskania oferty</i>
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	23,33
"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	4,67
"3322"	Przedstawiciele handlowi	3,00
"2166"	Projektanci grafiki i multimediiów	2,33
"5246"	Wydawcy posiłków	1,67
"8344"	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1,67
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,33
"3352"	Urzędnicy do spraw podatków	1,33
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	1,21
"4120"	Sekretarki (ogólne)	1,17
"4415"	Pracownicy działów kadr	1,00
"3251"	Asystenci dentyści	1,00
"9613"	Zamiatacze i pokrewni	1,00
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,75
"1211"	Kierownicy do spraw finansowych	0,67
"1323"	Kierownicy do spraw budownictwa	0,67
"1324"	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	0,67
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wnoszący konstrukcje metalowe	0,67
"9612"	Sortowacze odpadów	0,67
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	0,60
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,56
"2634"	Psycholodzy i pokrewni	0,56
"5243"	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,53
"4132"	Operatorzy wprowadzania danych	0,50
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,48
"4414"	Technicy archiwistów i pokrewni	0,44
"8342"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,33
"1342"	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	0,33
"2152"	Inżynierowie elektronicy	0,33
"2161"	Architekci	0,33

Największe szanse na otrzymanie pracy w ciągu 2012 roku mieli: doradcy finansowi i inwestycyjni, robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie, przedstawiciele handlowi, projektanci grafiki i multimediiów, wydawcy posiłków, kierowcy - operatorzy wózków jezdniowych, recepcjoniści oraz urzędnicy do spraw podatków. Jednocześnie w statystykach urzędu pracy w 2012 roku wystąpiło 86 grup zawodów, w których zarejestrowane były osoby bezrobotne mające zerowe szanse na jej znalezienie, gdyż w tych zawodach nie zgłoszono ani jednej oferty pracy.

2.4. Struktura bezrobotnych

**Tabela 3. Struktura bezrobotnych w powiecie człuchowskim
Stan w końcu 2012 roku**

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Bezrobotni ogółem w %</i>	<i>w tym kobiety</i>
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12,21	21,43
"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	6,98	13,23
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	4,48	0,00
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	4,17	0,64
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	4,02	6,50
"7112"	Murarze i pokrewni	3,92	0,00
"5120"	Kucharze	3,62	4,74
"7222"	Ślusarze i pokrewni	3,06	0,18
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,84	3,75
"6130"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2,60	4,04
"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2,13	1,35
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2,04	0,82
"5153"	Gospodarze budynków	1,89	1,87
"3115"	Technicy mechanicy	1,85	0,23
"7131"	Malarze i pokrewni	1,79	0,23
"6210"	Robotnicy leśni i pokrewni	1,58	1,05
"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	1,55	0,00
"9112"	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1,36	2,58
"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1,17	0,00
"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1,17	0,12
"7412"	Elektromechanicy i elektromonterzy	1,14	0,06
"5131"	Kelnerzy	1,08	1,87
"5141"	Fryzjerzy	1,08	2,05
"6113"	Ogrodnicy	0,93	1,64
"7115"	Cieśle i stolarze budowlani	0,93	0,06
"2631"	Ekonomiści	0,90	1,29
"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	0,87	1,00
"3255"	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0,83	1,11
"2330"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0,80	0,82
"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,80	1,11

Najwyższy udział bezrobotnych obserwujemy w grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (12,21%), krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (6,98%), mechanicy pojazdów samochodowych (4,48%). Natomiast grupy zawodowe najliczniej reprezentowane przez kobiety to:

- sprzedawcy sklepowi (21,43%)
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (13,23%),
- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (6,50%),
- kucharze (4,74%).

2.5 Napływ bezrobotnych

Napływ bezrobotnych reprezentujących określone zawody jest kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację. Dane odnoszące się do tej kategorii zmiennych zawarte zostały w Tabeli 4.

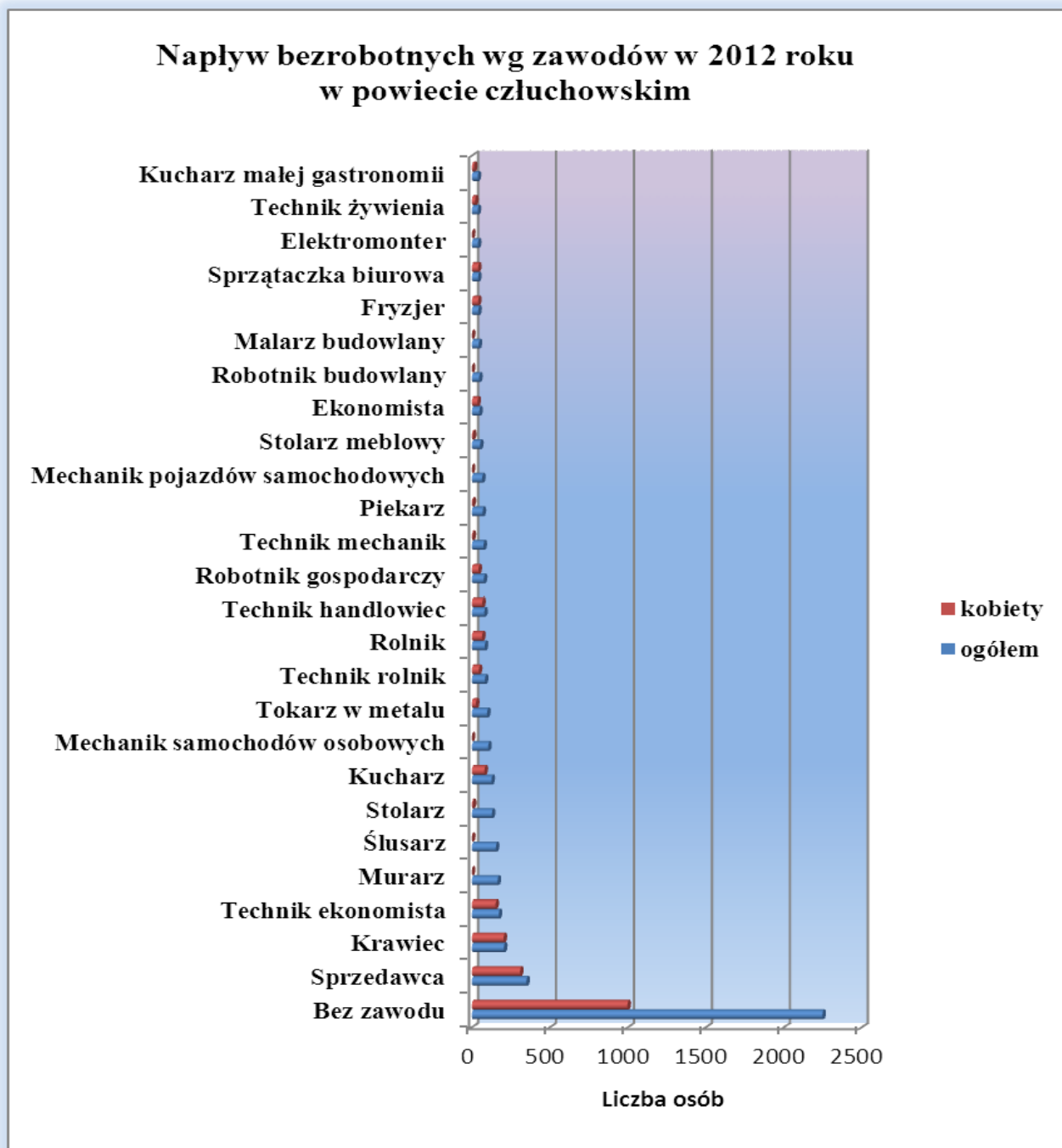
Tabela 4. Napływ bezrobotnych wg zawodów w 2012 roku w powiecie człuchowskim

<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Bezrobotne kobiety</i>
Ogółem	6502	3047
Bez zawodu	2248	998
Sprzedawca	350	309
Krawiec	206	204
Technik ekonomista	173	152
Murarz	165	0
Ślusarz	154	1
Stolarz	129	7
Kucharz	126	81
Mechanik samochodów osobowych	105	0
Tokarz w metalu	98	27
Technik rolnik	84	45
Rolnik	83	66
Technik handlowiec	80	67
Robotnik gospodarczy	77	43
Technik mechanik	75	5
Piekarz	69	5
Mechanik pojazdów samochodowych	66	0
Stolarz meblowy	53	7
Ekonomista	48	36
Robotnik budowlany	47	0
Malarz budowlany	44	1
Fryzjer	41	40
Sprzątaczką biurową	40	40
Elektromonter (elektryk) zakładowy	39	1
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	38	21
Kucharz małej gastronomii	38	14
Cukiernik	37	13
Kelner	36	33
Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	35	0

Największą grupę rejestrujących się bezrobotnych w ciągu 2012 roku stanowiły osoby bez zawodu (34,6%). Jest to najtrudniejsza grupa do aktywizacji, gdyż w omawianym okresie nie zgłaszano zapotrzebowania na osoby nie posiadające zawodu. Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów dominowały: sprzedawca, krawiec, technik ekonomista, murarz stanowiąc 18,6% ogółem zarejestrowanych. Kolejne 10 najliczniej występujących zawodów stanowiło 19,2% zarejestrowanych.

Dokonując analizy przedstawionych danych pod względem płci rejestrujących się bezrobotnych można zauważyć nieznaczną dominację mężczyzn, którzy stanowili 53,1% rejestrujących się osób.

Graficzne zobrazowanie napływu bezrobotnych w 2012 roku w powiecie człuchowskim prezentuje poniższy wykres.

2.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności. Strukturę bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie człuchowskim w 2012 roku.

<i>Sekcja PKD</i>	<i>Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku</i>	<i>Bezrobotni stan w końcu 2012 roku</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	364	383
Górnictwo i wydobywanie	1	1
Przetwórstwo przemysłowe	923	705
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	22	23
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	51	31
Budownictwo	410	278
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	744	578
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	153	112
Transport i gospodarka magazynowa	102	68
Informacja i komunikacja	20	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34	21
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	104	55
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	84	50
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	80	53
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	554	369
Edukacja	91	57
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	165	88
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	47	28
Pozostała działalność usługowa	649	476
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1
Działalność nie zidentyfikowana	699	576
Ogółem	5300	3977

Osoby poprzednio pracujące zarejestrowane w 2012r. (5300 osób) stanowiły 81,5% ogółu zarejestrowanych. Natomiast wszystkie osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec 2012r., stanowią 82,6% ogółu zarejestrowanych.

W 2012 roku największy napływ bezrobotnych odnotowano z przemysłu -17,4% i handlu – 14,0%, nieco mniejszy z usług – 12,2% i administracji – 10,5%. Budownictwo generowało bezrobocie w wysokości - 7,7 %, rolnictwo – 6,9% zaś ochrona zdrowia- 3,1%. Dyskusyjną kwestią jest liczba bezrobotnych (13,2%), dla których nie określono PKD dla ostatniego miejsca pracy. Było to w dużej mierze spowodowane pewnym błędem w momencie rejestracji i określenia statusu bezrobotnego.

2.7 Bezrobotni powyżej 12 m-cy wg zawodów

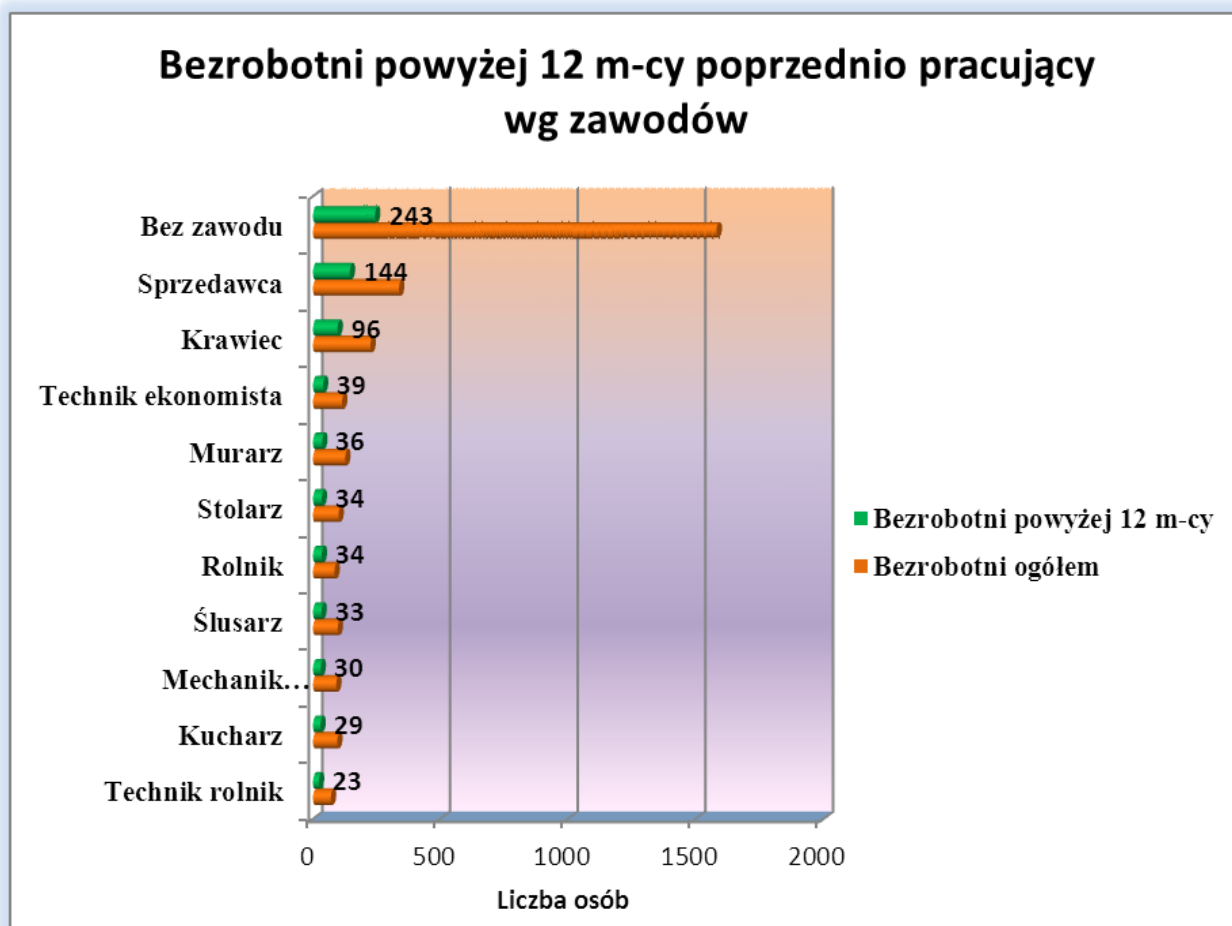
Tabela 6. Bezrobotni powyżej 12 m-cy poprzednio pracujący wg zawodów w powiecie człuchowskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni powyżej 12 m-cy	
		Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
Stan w końcu 2012 roku		4817	2588	1345	816
"000000"	Bez zawodu	1581	880	243	166
"522301"	Sprzedawca	337	317	144	139
"753105"	Krawiec	225	225	96	96
"711202"	Murarz	126	0	36	0
"331403"	Technik ekonomista	114	103	39	35
"752205"	Stolarz	100	7	34	3
"722204"	Ślusarz	97	3	33	3
"512001"	Kucharz	95	68	29	24
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	91	0	30	0
"613003"	Rolnik	84	69	34	30
"314207"	Technik rolnik	70	46	23	20
"722314"	Tokarz w metalu	65	21	14	4
"515303"	Robotnik gospodarczy	61	32	27	11
"522305"	Technik handlowiec	58	49	16	15
"311504"	Technik mechanik	55	3	15	0
"621002"	Robotnik leśny	39	18	24	12
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	39	0	9	0
"911207"	Sprzątaczką biurową	39	39	21	21
"751204"	Piekarz	37	2	8	0
"513101"	Kelner	35	32	13	13
"752208"	Stolarz meblowy	35	4	5	1
"514101"	Fryzjer	34	34	11	11
"713102"	Malarz budowlany	34	2	11	2
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn roln.	33	0	16	0
"263102"	Ekonomista	29	22	6	4
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	28	17	4	4
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	28	1	5	0
"751201"	Cukiernik	27	11	6	5
"711503"	Stolarz budowlany	26	1	6	1
"931301"	Robotnik budowlany	24	0	9	0

Bezrobotni, poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowią 27,9 % (1345 osób) wśród ogółu zarejestrowanych.

Dominującą grupą są kobiety, stanowiąc 53,7 % ogółem zarejestrowanych i 60,7% bezrobotnych powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących.

Spośród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej występowały osoby nie posiadające zawodu, stanowiąc 18,1% . Największy udział w liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy posiadających zawód (1102 osób) miały następujące grupy zawodów:

- sprzedawca (13,1%),
- krawiec (8,7%),
- technik ekonomista (3,5%).

III. Analiza ofert pracy

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

3.1 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych

Tabela 7. Struktura ofert pracy zgłoszonych w powiecie człuchowskim w 2012 roku wg grup zawodowych

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w końcu 2012 roku</i>
Razem		100,00	100,00
"5153"	Gospodarze budynków	14,21	0,00
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	5,57	0,00
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	4,86	0,00
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4,70	0,00
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	3,78	20,00
"9112"	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	3,57	0,00
"3322"	Przedstawiciele handlowi	3,41	40,00
"6113"	Ogrodnicy	2,92	0,00
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	2,76	12,00
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	2,00	0,00
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,84	0,00
"9412"	Pomoce kuchenne	1,84	0,00
"9613"	Zamiatacze i pokrewni	1,62	0,00
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1,35	0,00
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,30	0,00
"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,24	0,00
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	1,24	0,00
"4311"	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1,19	0,00
"5120"	Kucharze	1,14	0,00
"7112"	Murarze i pokrewni	1,08	0,00
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,03	0,00
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,86	0,00
"4120"	Sekretarki (ogólne)	0,76	0,00
"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	0,76	0,00
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,70	0,00
"4225"	Pracownicy biur informacji	0,65	0,00
"7411"	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,65	0,00
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,65	0,00
"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,59	10,00
"3132"	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody	0,59	0,00

W strukturze ofert zgłoszonych w 2012 roku dominowały prace w następujących grupach zawodowych: gospodarze budynków, robotnicy pomocniczy w budownictwie, pracownicy obsługi biurowej, sprzedawcy, doradcy finansowi i inwestycyjni, pomoce i sprzątaczkę biurowe, przedstawiciele handlowi, ogrodnicy, pracownicy ochrony osób i mienia, pracownicy pomocy społecznej. Oferty wymienionych grup stanowiły niemal połowę wszystkich zgłoszeń.

3.2 Oferty pracy w wybranych zawodach

Tabela 8. Oferty pracy w wybranych zawodach zgłoszone w 2012 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w końcu 2012 roku</i>
Oferty zgłoszone w 2012 roku		1850	50
"515303"	Robotnik gospodarczy	263	0
"931301"	Robotnik budowlany	103	0
"522301"	Sprzedawca	79	0
"241202"	Doradca finansowy	70	10
"411004"	Technik prac biurowych	66	0
"332203"	Przedstawiciel handlowy	63	20
"911207"	Sprzątaczkę biurowa	53	0
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	49	0
"941201"	Pomoc kuchenna	33	0
"325905"	Opiekunka dziecięca	27	0
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	27	0
"334306"	Technik administracji	23	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	23	1
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	21	0
"341202"	Opiekun osoby starszej	20	0
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	20	5
"711202"	Murarz	20	0
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	19	0
"961302"	Robotnik placowy	19	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	18	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	17	0
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	15	0
"752205"	Stolarz	15	0
"412001"	Sekretarka	14	0
"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	14	0
"422602"	Recepcjonista	13	0
"711101"	Konserwator budynków	13	0
"422502"	Pracownik informacji turystycznej	12	0
"431102"	Fakturzystka	12	0
"512001"	Kucharz	12	0
"524902"	Doradca klienta	12	0

W ciągu 2012 roku zgłoszono 1850 ofert. Oferty z pięć najliczniej występujących zawodów (robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, sprzedawca, doradca finansowy, technik prac biurowych) – stanowiły 31,4 % wszystkich ofert.

Na koniec roku wolne oferty stanowiły ok. 2,7 % zgłoszeń.

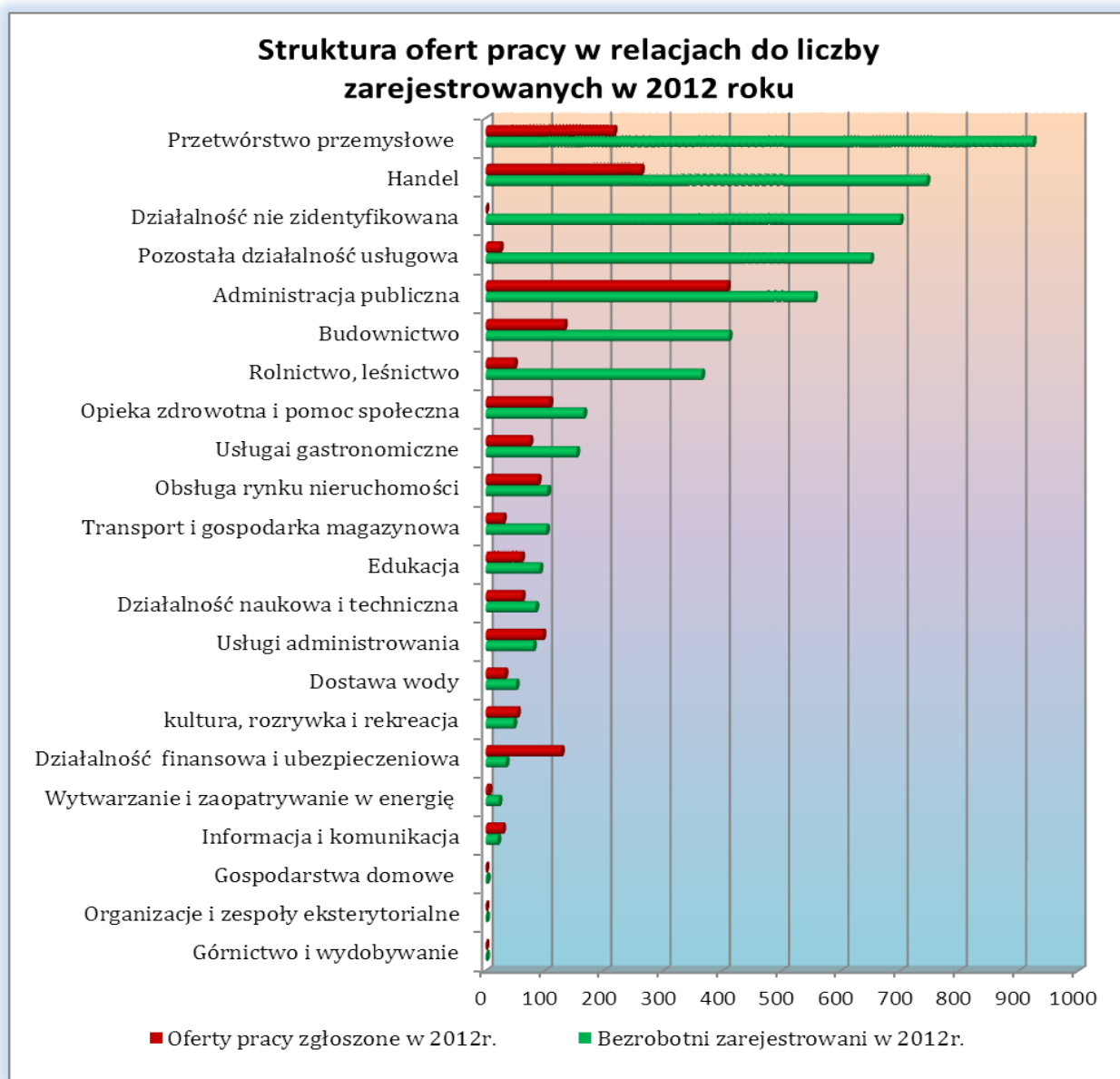
3.3 Oferty pracy wg sekcji PKD

Tabela 9. Oferty pracy wg PKD zgłoszone w 2012 roku

<i>Sekcja PKD</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku</i>	<i>Oferty pracy stan w końcu 2012 roku</i>
Ogółem	1850	50
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	407	1
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów sam., włączając motocykle	262	24
Przetwórstwo przemysłowe	216	0
Budownictwo	132	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	127	15
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	108	1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	96	8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	88	0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	74	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	61	0
Edukacja	60	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	53	0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	48	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	32	0
Transport i gospodarka magazynowa	29	0
Informacja i komunikacja	28	0
Pozostała działalność usługowa	24	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5	0
Górnictwo i wydobywanie	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0

W 2012r. najwięcej ofert pozyskano z jednostek samorządowych, handlu, przetwórstwa przemysłowego oraz budownictwa . Należy również podkreślić, że w przypadku czterech sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy, a były to: górnictwo i wydobywanie, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, organizacje i zespoły eksterytorialne oraz działalność niezidentyfikowana.

Na niżej zamieszczonym wykresie ukazano strukturę zgłoszonych ofert w stosunku do liczby zarejestrowanych w danej sekcji PKD w ciągu 2012 roku.

Analiza powyższych zestawień daje obraz porównania składanych w tut. urzędzie ofert pracy w 2012 roku wg PKD oraz osób zarejestrowanych w tym samym okresie wg ostatniego miejsca pracy. W badanym okresie dla największej ilości osób zarejestrowanych ostatnim miejscem pracy była działalność związana z przetwórstwem przemysłowym, przy czym pracodawcy zgłosili tylko 216 ofert w tym zakresie. Wiele osób podejmowało również ostatnie zatrudnienie w handlu, działalności niezidentyfikowanej oraz usługach. Kolejną dużą grupę wyróżniającą ostatnie miejsce pracy osób zarejestrowanych była administracja, budownictwo, a także rolnictwo. Nie odnotowano natomiast rejestracji po zatrudnieniu w gospodarstwach domowych, organizacjach i zespołach eksterytorialnych oraz górnictwie.

IV. Ranking zawodów

4.1 Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Tabela 10. Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w 2012 roku

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik długotrwałego bezrobocia</i>
"5230"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1
"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1
"3323"	Zaopatrzeniowcy	1
"7314"	Ceramicy i pokrewni	1
"7311"	Mechanicy precyzyjni	1
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1
"2413"	Analitycy finansowi	1
"3431"	Fotografowie	1
"7221"	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1
"7117"	Monterzy budownictwa wodnego	1
"6114"	Rolnicy upraw mieszanych	1
"7513"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1
"2133"	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	1
"2651"	Artyści plastycy	1
"2163"	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	1
"4312"	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	1
"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1
"8350"	Marynarze i pokrewni	1
"9611"	Ładowacze nieczystości	1
"8212"	Monterzy sprzętu elektrycznego	1
"9215"	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	1
"8342"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1
"8112"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	1
"9121"	Praczki ręczne i prasowacze	1
"7122"	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,67
"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,67
"9321"	Pakowacze	0,67
"9613"	Zamiatacze i pokrewni	0,67
"6210"	Robotnicy leśni i pokrewni	0,61
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,6
"8322"	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0,58
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,53
"6111"	Rolnicy upraw polowych	0,53
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	0,52
"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0,5
"2341"	Nauczyciele szkół podstawowych	0,5
"3212"	Technicy analityki medycznej	0,5
"3214"	Technicy medyczni i dentyści	0,5
"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,5
"7323"	Introligatorzy i pokrewni	0,5
"5112"	Konduktorzy i pokrewni	0,5
"7413"	Monterzy linii elektrycznych	0,5

W zamieszczonej powyżej tabeli wymienione są grupy zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie. Interpretując wskaźnik np. „1” oznacza to, że wszyscy zarejestrowani są osobami długotrwałe bezrobotnymi, zaś wskaźnik „0,5” oznacza, że co drugi zarejestrowany jest osobą długotrwałe bezrobotną. Na 249 grup zawodowych wśród zarejestrowanych, długotrwałe bezrobocie generuje 138 z nich.

4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów

Analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych jest jedną z kluczowych części Monitoringu zawodów. Podstawę do takiej analizy stanowi obserwacja napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w ciągu badanego okresu.

Tabela 11. Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów wg grup zawodowych

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów</i>
"4311"	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	22,00
"3322"	Przedstawiciele handlowi	21,00
"4225"	Pracownicy biur informacji	12,00
"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	11,00
"5246"	Wydawcy posiłków	10,00
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	7,29
"4120"	Sekretarki (ogólne)	7,00
"9613"	Zamiatacze i pokrewni	6,00
"5311"	Opiekunowie dziecięcy	5,00
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	4,29
"9412"	Pomoce kuchenne	4,25
"5153"	Gospodarze budynków	3,42
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,25
"3251"	Asystenci dentyści	3,00
"5132"	Barmani	2,75
"3352"	Urzędnicy do spraw podatków	2,67
"6113"	Ogrodnicy	2,35
"5230"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2,33
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2,19
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	2,18
"1211"	Kierownicy do spraw finansowych	2,00
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	2,00
"2621"	Archiwiści i muzealnicy	2,00
"8152"	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	2,00
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,73
"8172"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1,50
"3313"	Księgowi	1,38
"9621"	Gońcy, багаżowi i pokrewni	1,33
"9112"	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	1,32

"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1,00
"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1,00
"2222"	Pielęgniarki specjalistki	1,00
"2413"	Analitycy finansowi	1,00
"5321"	Pomocniczy personel medyczny	1,00
"7122"	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,00
"9321"	Pakowacze	1,00
"8322"	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	1,00
"7413"	Monterzy linii elektrycznych	1,00
"7421"	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1,00
"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,96
"7411"	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,92
"8182"	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	0,91
"2423"	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,88
"5142"	Kosmetyczki i pokrewni	0,83
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,80
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,76
"7212"	Spawacze i pokrewni	0,69

Wskaźnik powyżej 1,1 oznacza, że w danej grupie zawodowej średnia liczba ofert w miesiącu była wyższa od rejestrujących się średnio miesięcznie bezrobotnych i te grupy zawodowe traktowane są jako deficytowe. Przy wskaźnikach $1,1 > 0,9$ takie grupy zawodowe traktuje się jako zrównoważone, a poniżej 0,9 jako nadwyżkowe.

4.3 Zawody deficytowe

W Tabeli 12 zaprezentowane zostały zawody o największej deficytowości zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy w 2012 roku. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pomięto zawody MAX deficytowe (jest to sytuacja kiedy do urzędu wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni) oraz tzw. „pozostałe”.

Tabela 12. Zawody deficytowe występujące w 2012 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Wskaźnik intensywności deficytu zawodów</i>
"332203"	Przedstawiciel handlowy	21,00
"961302"	Robotnik placowy	19,00
"422502"	Pracownik informacji turystycznej	12,00
"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	10,00
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	7,67
"412001"	Sekretarka	7,00
"711101"	Konserwator budynków	6,50
"541906"	Ratownik wodny zawodowy	6,00
"752206"	Stolarz galanterii drzewnej	6,00
"411004"	Technik prac biurowych	5,50
"741103"	Elektryk	5,50
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	4,45

"941201"	Pomoc kuchenna	4,13
"523002"	Kasjer handlowy	3,50
"515303"	Robotnik gospodarczy	3,42
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	3,00
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	3,00
"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	3,00
"931202"	Kopacz	3,00
"513202"	Barman	2,75
"325905"	Opiekunka dziecięca	2,70
"341204"	Opiekunka środowiskowa	2,67
"343901"	Animator kultury	2,33
"931301"	Robotnik budowlany	2,19
"121101"	Główny księgowy	2,00
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	2,00
"241306"	Specjalista do spraw finansów	2,00
"262101"	Archiwista	2,00
"541306"	Portier	2,00
"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	2,00

W 2012 roku odnotowano znaczny deficyt bezrobotnych w kilkudziesięciu zawodach. W kilku przypadkach stan taki wywołany był nieprecyzyjnym określeniem zarówno ofert jak i posiadanego zawodu przez bezrobotnego. Na ponad 600 zawodów posiadanych przez bezrobotnych z zawodami deficytowymi było ich 8%.

Interpretacja wskaźników zawartych w powyższej tabeli musi być poprzedzona uwagami wstępnymi. Tabela ta obejmuje dane za rok 2012 dotyczące zgłoszonych ofert i nowo rejestrujących się w tym samym okresie i nie uwzględnia zarejestrowanych wcześniej.

W praktyce stosowanej w urzędzie jest dobór bezrobotnych wg zawodu określonego w ofercie, jednakże w sytuacji braku takiej osoby, kierowani są bezrobotni w zawodach o zbliżonym kierunku, o zbliżonych kwalifikacjach, po ukończeniu kursu w zawodzie lub wcześniejszym zatrudnieniu na stanowisku określonym w ofercie oraz posiadający staż pracy w danym zawodzie.

Jakkolwiek dane statystyczne wskazują, że w wielu zawodach jest ich deficyt, jednakże w ujęciu całościowym na 1850 zgłoszone oferty, w tym 1332 ofert pracy, w końcu 2012 roku, nie zrealizowanych było tylko 50 (2,7%).

Spośród zgłoszonych ofert znaczna część ma charakter okresowy np. w budownictwie, rolnictwie, turystyce i z tego powodu brak jest rejestracji osób w zawodach w tych sektorach gospodarki, bowiem zostały już wcześniej, w znacznej liczbie, zatrudnione bez uprzedniego zgłaszania oferty do urzędu pracy. W ten sposób niejako „wybrano” spośród bezrobotnych osoby o oczekiwanym zawodzie, często bez pośrednictwa urzędu pracy. Np.; w przypadku pracowników informacji turystycznej wszyscy skierowani uprzednio ukończyli stosowny kurs

organizowany przez urząd pracy, w ten sposób zrealizowano oferty kierując osoby wykwalifikowane w danym zawodzie lecz nie posiadające oczekiwanego zawodu.

W podobny sposób zrealizowano znaczną część innych ofert, które w danych analitycznych występują jako zawody deficytowe.

W grupie zawodów tzw. „deficytowych” znaczną część stanowią oferty „zamknięte” (staże i prace społecznie użyteczne) będące niezatrudnieniową formą aktywizacji zawodowej. W przypadku staży regułą jest, że na tę formę aktywizacji kierowane są osoby, głównie bez określonego statystycznie zawodu, często absolwenci, którzy nie posiadają jeszcze dyplomu dokumentującego wyuczony zawód i posiadają status osoby bez zawodu. Ta grupa ofert stanowiła ok. 30 % wszystkich zgłoszonych ofert. Zatem takie oferty prawie zawsze będą występowały, jako deficytowe.

W grupie ofert pracy „otwartych” pewna liczba nie zostaje zrealizowana w ustawowym 30-dniowym terminie i po tym okresie w opracowaniach statystycznych „wypada”, jako niezrealizowana, generując ofertę jako deficytową. Podobnie interpretować można przypadki samorealizacji oferty przez pracodawcę, który nie ma obowiązku powiadamiania urzędu pracy o zatrudnieniu osoby bezrobotnej, a tym bardziej podania jego danych osobowych. Pewnym problemem są też oferty później wycofywane, kiedy taka oferta jest już wygenerowana np. w m-cu maju a wycofywana w czerwcu, wówczas wpis majowy ma charakter trwały i w konsolidacji danych narastająco zawyża dane statystyczne i tworzy kolejny składnik zbioru ofert nadwyżkowych.

Reasumując tabela nr 12 niewyraziście interpretuje pojęcie „zawód deficytowy”, bowiem nie uwzględnia wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w badanym okresie, tylko wybiórczo zarejestrowanych w tym okresie, a ponadto nie powinna uwzględniać ofert niezatrudnieniowych, które już same w sobie są ofertami deficytowymi. Jednostronne interpretowanie liczb może wypaczyć ich analizę, dlatego należy uwzględnić wszystkie, tylko przykładowo wymienione, czynniki, wówczas rzeczywisty obraz będzie mniej dyskusyjny, bowiem wywołany jest wieloma niedoskonałościami, o których m.in. jest też mowa niżej.

W przypadku ofert wycofywanych wskazane jest zmodyfikowanie systemu SI Syriusz, który umożliwiłby wsteczne anulowanie nieaktywnych zgłoszeń ofert. Kolejnym wnioskiem modyfikacji analityki danych w SI Syriusz jest, aby monitowanie ofert ograniczyć wyłącznie do ofert pracy w powiązaniu z całym zbiorem bezrobotnych zarejestrowanych w końcu badanego okresu.

4.4 Zawody zrównoważone

W przypadku gdy do urzędu w danym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych występują zawody zrównoważone. Wykaz zawodów zrównoważonych przedstawia Tabela 13.

Tabela 13. Zawody zrównoważone występujące w 2012 roku

"214109"	Specjalista kontroli jakości
"214306"	Inżynier inżynierii środowiska - systemy wodociągowe i kanalizacyjne
"214407"	Inżynier mechanik - technologia mechaniczna
"241102"	Specjalista do spraw kontrolingu
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży
"311101"	Laborant chemiczny
"311104"	Technik geodeta
"325401"	Technik fizjoterapii
"334306"	Technik administracji
"532102"	Opiekun medyczny
"611203"	Sadownik
"611303"	Ogrodnik
"818205"	Palacz kotłowni centralnego ogrzewania wodnych rusztowych
"911203"	Pokojowa
"932101"	Pakowacz

Pełne wykorzystanie ofert pracy miało miejsce w stosunku do wyżej wymienionych 15 zawodów.

4.5 Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe, gdzie liczba ofert była znacznie mniejsza od liczby zarejestrowanych zdecydowanie przeważały w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Szansa uzyskania pracy dla tych bezrobotnych, bez zmiany kwalifikacji była mała lub znikoma.

W Tabeli 14 wyszczególniono 30 zawodów o najwyższych wskaźnikach nadwyżkowości na lokalnym rynku pracy w 2012 roku. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX nadwyżkowe, czyli takie, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie pojawiały się oferty pracy oraz tzw. „pozostałe”.

Tabela 14. Zawody nadwyżkowe występujące w 2012 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów</i>
"751102"	Jeliciarz	0,88
"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	0,73
"223101"	Położna	0,67
"325601"	Ratownik medyczny	0,67
"325907"	Terapeuta zajęciowy	0,67
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,67
"811104"	Operator koparki	0,67
"811105"	Operator koparko - ładowarki	0,67
"263401"	Psycholog	0,63
"432103"	Magazynier	0,61
"833101"	Kierowca autobusu	0,60
"962902"	Dozorca	0,60
"213106"	Biotechnolog	0,50
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,50
"233011"	Nauczyciel języka niemieckiego	0,50
"233015"	Nauczyciel matematyki	0,50
"242109"	Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy	0,50
"242219"	Specjalista do spraw integracji europejskiej	0,50
"325402"	Technik masażysta	0,50
"325502"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,50
"723308"	Mechanik maszyn rolniczych	0,50
"741201"	Elektromechanik	0,50
"834105"	Operator maszyn leśnych	0,50
"222101"	Pielęgniarka	0,38
"712101"	Dekarz	0,35
"233006"	Nauczyciel historii	0,33
"242304"	Doradca zawodowy	0,33
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,33
"314403"	Technik technologii żywności	0,33
"731404"	Formowacz wyrobów ceramicznych	0,33

4.6 Średnia nadwyżka podaży siły roboczej

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej jest informacją na temat aktualnej sytuacji zawodu na rynku pracy. Wartość dodatnia tego wskaźnika informuje o nadwyżce siły roboczej czyli liczba bezrobotnych mogących podjąć prace w tym zawodzie przewyższa liczbę oferty pracy. Jak wynika z Tabeli 15 „sprzedawca”, „krawiec”, technik ekonomista”, „murarz” oraz „ślusarz” to zawody, w których ilość osób bezrobotnych przewyższa liczbę wolnych miejsc pracy.

Tabela 15. Średnia nadwyżka podaży siły roboczej w 2012 r..

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2012 roku</i>	<i>Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku</i>
"000000"	Bez zawodu	187,33	0,00
"522301"	Sprzedawca	22,58	6,58
"753105"	Krawiec	16,67	0,50
"331403"	Technik ekonomista	14,33	0,08
"711202"	Murarz	12,08	1,67
"722204"	Ślusarz	12,08	0,75
"512001"	Kucharz	9,50	1,00
"752205"	Stolarz	9,50	1,25
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	8,42	0,33
"722314"	Tokarz w metalu	8,08	0,08
"314207"	Technik rolnik	7,00	0,00
"613003"	Rolnik	6,92	0,00
"522305"	Technik handlowiec	6,25	0,42
"311504"	Technik mechanik	6,08	0,17
"751204"	Piekarz	5,42	0,33
"752208"	Stolarz meblowy	4,33	0,08
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	4,00	1,50
"263102"	Ekonomista	3,92	0,08
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	3,17	0,00
"713102"	Malarz budowlany	3,08	0,58
"514101"	Fryzjer	3,00	0,42
"513101"	Kelner	2,92	0,08
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	2,92	0,33
"751201"	Cukiernik	2,92	0,17
"512002"	Kucharz małej gastronomii	2,83	0,33
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	2,75	0,17
"711503"	Stolarz budowlany	2,67	0,00
"325511"	Technik ochrony środowiska	2,58	0,00
"263505"	Specjalista resocjalizacji	2,50	0,00
"263304"	Politolog	2,17	0,00

Blisko połowa rejestrujących się nie miała żadnych szans pozyskania oferty pracy w swoim zawodzie. Stąd potrzeba prowadzenia szkoleń w zawodach, na które jest zapotrzebowanie. Tą formą aktywizacji objęto w 2012 roku 281 osób bezrobotnych, by w ten sposób zdynamizować proces przystosowywania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

V. Wnioski końcowe

Powiat człuchowski nadal zaliczany jest do rejonów bezrobocia strukturalnego, gdzie stopa bezrobocia jest relatywnie wysoka, a w stosunku do wojewódzkiej i krajowej wynosi jak 1:0,59:0,59.

Realna szansa uzyskania zatrudnienia na podstawie zgłoszonej do urzędu pracy oferty nie przedstawia się optymistycznie. Globalny wskaźnik uzyskania pracy osób rejestrujących się w 2012 r. wynosił 0,28 oferty w roku, natomiast dla pozostających bezrobotnymi w końcu tego roku jedna oferta przypadała dla co 96 zarejestrowanego.

Problem ten pogarsza jeszcze fakt, że bezrobotni w ponad trzystu zawodach nie mieli żadnej oferty, poszerzając tym samym grupę długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili ponad 1/3 ogółu zarejestrowanych.

Spośród zarejestrowanych niemalże 40% nie posiadało kwalifikacji zawodowych, dla których oferta pracy była trudna do zrealizowania, bowiem zdecydowana większość wymagań stawianych przez pracodawców dotyczyła praktycznej umiejętności wykonywania określonego zawodu. Tym bardziej problem jest trudny, bowiem 17,4 % zarejestrowanych nie posiadało jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, dotychczas jeszcze nie pracowało.

Z drugiej strony w kilkudziesięciu grupach zawodów oferty pracy były trudne do zagospodarowania, gdyż brak było bezrobotnych o wymaganych przez pracodawców kwalifikacjach.

Urząd pracy, aby zminimalizować problem niskiej kreatywności i przydatności bezrobotnych do pracy realizował szereg programów aktywizacji zawodowej poprzez takie formy jak: staże, głównie dla absolwentów i szkolenia w zawodach deficytowych. Działaniami tymi objęto długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych, dotychczas jeszcze nie pracujących a także chcących zmienić dziś nieprzydatne kwalifikacje oraz podwyższyć lub zaktualizować uprawnienia.

Wśród bezrobotnych przeważają kobiety (53,7%), dla których jest zdecydowanie mniej ofert i to one stanowią 61,0% długotrwale bezrobotnych.

Wartym głębszej analizy jest zjawisko bardzo dużej migracji bezrobotnych, a spowodowane jest to głównie zatrudnieniem krótkookresowym. Sezonowość zatrudnienia w sektorze rolniczym i budownictwie tylko częściowo jest tego przyczyną.

Pozytywnym zjawiskiem jest relatywnie mały udział absolwentów wśród bezrobotnych, zarówno pod kątem rejestrujących się jak i pozostających bezrobotnymi. W grupach zawodów najliczniej generujących bezrobocie absolwenci nie występują.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych będący elementem analizy rynku pracy daje możliwość wskazania ukierunkowania działań minimalizujących skutki niedostosowania popytu i podaży siły roboczej oraz podjęcia działań aktywizacji zawodowej, a także dostosowania form i metod kształcenia zawodowego w dziedzinach gospodarki, na które jest i perspektywicznie będzie zapotrzebowania na fachowców o ściśle określonych kwalifikacjach i zawodach.

Opracowanie własne PUP Człuchów
Sporządził; Edyta Andrearczyk

Człuchów, marzec 2013 r.